

Datum
2024-01-22

Er referens
Magnus Blümer
Vår referens
FF

Klimat- och näringslivsdepartement
Energienheten
Kn.remissvar@regeringskansliet.se
Kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Svar på remiss av promemorian Förslag om nya energipolitiska mål (dnr KN2023/04578)

TechSverige är en bransch- och arbetsgivarorganisation för företag inom techsektorn med drygt 1 400 medlemsföretag – som sammantaget har närmare 100 000 medarbetare i Sverige. TechSverige ingår i förbundsgruppen Almega och i Svenskt Näringsliv.

Vad gäller målen om planering- och leveranssäkerhet tillstryker TechSverige det som skrivs i promemorian angående behovet från industrin och Sveriges konkurrenskraft att ha mer effektiva tillståndsprocesser. Vi vill därutöver särskilt lämna synpunkter på avsnitt 4 Energieffektiviseringsmål.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för år 2023 att energiskattenedsättningen för datorhallar (datacenter) skulle slopas och reglerna trädde i kraft den 1 juli 2023. TechSverige föreslår, likt tidigare framfört, att regeringen som en åtgärd för att kunna nå de energipolitiska målen återställer regelverket om energiskattenedsättningen för datacenter då det har en avgörande betydelse för etablering och drift av hållbara datacenter i Sverige, till gagn för hela samhällets energieffektivisering och bättre nyttjande av befintlig energi. Datacentren i Sverige tillhör de mest energieffektiva i världen.

Regeringen bör agera för världsledande hållbara datacenter i Sverige genom att i stället skapa incitament med hållbarhetskrav på datacenter, t.ex. om återförande av överskottsvärme där lämpligt, för att de ska få åtnjuta energiskattenedsättning.

Datacenter avgörande för samhällets energieffektivisering

Datacenter är en absolut nödvändighet och grundläggande infrastruktur för att samhället i stort ska kunna minska sin energianvändning, öka sin energieffektivitet och därmed minska sin klimatpåverkan med hjälp av digitala lösningar. Smarta och energibesparande åtgärder kräver nämligen hantering av stora datamängder. Den data som skapas behöver lagras och bearbetas för att kunna användas och för detta krävs servrar. Avancerad teknik som AI kräver mycket bearbetningskapacitet, och det är därför viktigt att detta kan göras i så energieffektiva datacenter som möjligt. Det är också något som förmedlas i regeringens industristrategi.

Sverige särskiljer sig med ett kallt klimat som minskar behovet av kylning och en låg klimatpåverkan till följd av en nästintill fossilfri energimix. Genom att placera datacenter i Sverige minskar techsektorns och andra sektors klimatavtryck. Arbetet med att minska energiåtgången i datacentren är ständigt pågående. Svenska datacenter tillhör de mest energieffektiva i världen och är betydligt mer energieffektiva än EU-genomsnittet.

Teknisk utveckling har lett och leder hela tiden till ökad energieffektivisering, bland annat i de komponenter som ingår i både servrar och lagringsenheter. Men datacenterindustrin har inte minst stor potential i att t.ex. bidra med spillvärme, flexibilitet och energieffektivisering, i linje med de nuvarande uppsatta energipolitiska målen och målen för energieffektivisering men så även de kommande. Datacenter kan även spela en viktig

roll för frekvensstabilitet i det svenska och nordiska kraftnätet genom t.ex. stöttning med hjälp av batteribankar. I takt med att Sverige tillför mer förnybar energi till kraftnätet så kommer behovet av frekvensstyrning att öka då den typen av el inte är lika förutsägbar som t.ex. kärnkraften och datacenter är då en viktig samhällsnyttig resurs.

Återinför energiskattenedsättningen för datorhallar – men koppla det till hållbarhetskrav

Genom slopandet av energiskattenedsättning för datacenter har tilltron till Sverige som ett stabilt och förutsägbart investeringsland och digital pionjär skadats. Att efter fem år ändra fundamentala skatteregler som har betydelse för en bransch med investeringar på många miljarder kronor är ett svårt slag för Sveriges anseende.

Att vi lever i en tid med ett förändrat geopolitiskt och energipolitiskt läge är ostridigt. Hela samhället behöver minska sin energikonsumtion och nyttja energin bättre. Det är med digitala lösningar och användandet av stora mängder data, som i sin tur är helt beroende av datacenter, som den gröna och energieffektiva omställningen av industri, näringsliv och samhälle i vid mening är möjlig. Utan datacenter som en viktig del i infrastrukturen är det helt omöjligt.

Många svenska datacenterföretag har effektiviserat sin energiförbrukning i mycket stor omfattning, vilket också görs kontinuerligt. Ökad användning av datacenter i Sverige skulle inte bara möjliggöra stora energieffektiviseringar i samhället utan även stödja EU:s klimatmål.

I princip all industriell tillverkning har nedsatt energiskatt, där kostnaden uppgår till över 14 miljarder kronor vilket ska jämföras med omkring 0,32 miljarder för datacenter 2021. Datacenter utgjorde alltså endast cirka 2 procent av dessa skatteutgifter. Datacenter skapar inte bara arbetstillfällen och energieffektiviserande nyttor i andra branscher som fortsatt omfattas av skattenedsättningen. Utan det är också rimligt att anta att energieffektiviseringspotentialen är avsevärt större bland de 98 procent som rör andra branscher.

TechSverige har därför tidigare hemställt att regeringen lämnar förslag som återställer regelverket om energiskattenedsättning för datorhallar och vi vill i detta sammanhang upprepa detta önskemål då det har en avgörande betydelse för etablering och drift av hållbara datacenter i Sverige, till gagn för hela samhällets energieffektivisering och bättre nyttjande av befintlig energi.

Datacenter skapar arbetstillfällen, men den stora betydelsen ligger i indirekta effekter på energieffektivisering, ekonomi, sysselsättning, hållbarhet och svensk konkurrenskraft.

Både Norge och Finland har arbetat med att knyta skattenedsättning för datacenter till olika hållbarhetskrav. Sverige bör gå samma väg och se över möjligheten att göra en sänkt energiskatt till ett styrmedel för klimatmålen genom att villkora nedsättningen t.ex. med krav på användning av spillvärme där det är lämpligt. Ett större datacenter med en kapacitet på 11 MW kan generera spillvärme motsvarande uppvärmningen av 20 000 lägenheter. Där det är lämpligt skulle det kunna bidra till en ökad flexibilitet i energisystemet. Spillvärme kan också användas för andra ändamål, som närliggande livsmedelsproduktion eller direkt vid en intilliggande byggnad.

Regeringen bör alltså likt Norge och Finland i stället koppla hållbarhetskrav till skattenedsättningen. Att endast fem år efter införd skattenedsättning ändra förutsättningarna för mångmiljardinvesteringar har starkt negativa konsekvenser för Sverige som marknad och landets internationella rykte. Konkurrensen om dessa investeringar är stor och investerare kommer söka sina etableringar till länder där villkoren är mer gynnsamma. Stabila förutsättningar för både inhemska och internationella investerare behövs, särskilt i stora och långsiktiga satsningar som datacenter som är en grund för klimatomställningen.

Om investeringarna skulle flyttas från Sverige skulle arbetstillfällena gå förlorade liksom fördelarna med datacenter nära där data utnyttjas, utveckling av relaterade tjänster m.m. Energiskattenedsättningen är därmed även viktig för den framtida svenska konkurrenskraften. Snarare borde nedsättningen omfatta fler datacenter då sloandet drabbar mindre datacenter hårdare – men ställ i stället krav på att de ska vara hållbara.

För TechSverige

Christina Ramm-Ericson
chefsekonom och näringspolitisk chef

Frida Faxborn
näringspolitisk expert